

Ruuvarilinja siirtyy historiaan

Suonenjoella on annettu maatalousopetusta vuodesta 1924 lähtien. Tänä keväänä koulutustointa näyttäisi kuitenkin päättyvän. Viimeisen 20 vuoden aikana oppilaitoksessa on keskitytty vahvasti maatalousteknologiaan.

■ Kimmo Kotta

↓ Opetuksen pääpaino on ollut nykytekniikassa. Se ei avaudu ilman tutustumista vanhempaan kalustoon. Dexta on vielä hyvin yleinen työkone savolaisilla marjanviljelytiloilla, joten senkin tekniikan on oltava huoltomiesten hallussa.

Suonenjoen maatalousoppilaitos oli perinteinen viljelijöiden opinahjo aina 90-luvun puoleenväliin saakka. Paikalliset eivät tosin ole koskaan käyttäneet sen virallista nimeä – Sisä-Savossa puhuttiin mutakoulusta, joka myöhemmin vääntyi muotoon ”Mutis”. Maatalousoppilaitos, pihan toisella puolella sijainnut emäntäkoulu ja keskustan ammattikoulu olivat mainittuun ajanjaksoon asti erillisiä itsenäisiä yksiköitään, kunnes ne yhdistettiin.

Viimeiseen 20 vuoden aikana koulun nimi on vaihtunut neljään kertaan. Nykyiseltä nimeltään laitos on Savon ammatti- ja aikuisopiston Suonenjoen yksikkö.

Vaikka nimet muuttuvat aina vain komeammiksi, ei siitä ole maatalouskoulutukselle koitunut mitään hyvää. Koulun ja koulutilan rakennuskanta on riittävä ja ajanmukainen, mutta uudelleenjärjestelyjen myötä maatalousopetuksen lopettamisuhka on ollut koko ajan ilmassa. Koulutilasta tuotantorakennuksineen luotiin

vuttiin 2000-luvulla, opetuspaja ja muut vastaavat tilat jäivät vielä oppilaitoksen haltuun.

Jatkoaikaa vahvalla tekniikkaopetuksella

Lehtori Jouko Markkanen tuli talon palvelukseen syksyllä 1980. Työsopimus tehtiin seuraavaan kevääseen saakka, mutta samalla paperilla on tultu tänne saakka. Tuohon aikaan määrärahoja oli käytettävissä siinä määrin, että sen ajan uusimpaan – mutta silloin vielä melko simppelellä – tekniikkaan voitiin tutustua omien traktoreiden ja välineiden avulla. Asetelma kuitenkin muuttui nopeaan tahtiin.

2000-luvulle tultaessa uudet traktorit alkoivat olla hyvin sähköisiä, eikä niille voinut tehdä mitään ilman erityisiä testilaitteita.

teita. Jatkuvasti laskevien määrärahojen varassa kamppaillut koulu ei niin hienoa kalustoa voinut hankkia.

Asiaan tuli korjaus vuonna 2001 alkaneen Agritek-yhteistyön muodossa. New Holland -huoltomiehille tarvittiin hyvä kurssipaikka, ja siihen Suonenjoki sopi sijaintinsa sekä valmiuksiensa puolesta erinomaisesti. Oppilaitos sai käyttöönsä EST-vianhakulaitteiston ja muut hienommassa traktoriteknikassa tarvittavat varusteet. Uusimpia traktori- ja puimurimalleja sekä työkoneita lainattiin heti tuoreeltaan Suonenjoelle huoltomiesten ja varsinaisten oppilaitten tukittaviksi.

↑ Oppilailla on ollut mahdollisuus tuoda omia koneitaan kunnostettavaksi. Tätä etua on myös hyödynnetty innokkaasti. Pieksämäkeläisen Lauri Ylösen Massikalle tehdään pesun jälkeen perusteellinen remontti.

Yhteistyö toimi mutkattomasti, koulutettiinpa Suonenjoella kaksi erää uusia merkkihuoltajiaakin. Kaksivuotisilla kursseilla oli yli 20 oppilasta, joista kaikki sijoituivat välittömästi työelämään. Vuonna 2004 alkoi Keski-Pohjanmaan maaseutuopiston Kannuksen yksikön kanssa yhteistyönä toteutettu maatalousteknologian koulutusohjelma, jossa paneuduttiin nimenomaan uudempaan tekniikkaan. Tällä linjalla oli vuosittain vajaat 30 oppilasta. Valmiuksia annettiin koneurakointiin, huolto-rytittäjyyteen ja konekauppaan.

Järjestyshäiriöt tuntemattomia

Opetuspaja hiljenee toukokuun lopussa, eikä jatkokäytöstä ole mitään tietoa. Kaluston ja tilojen puolesta siellä voitaisiin tehdä hyvinkin vaativia korjauksia, mutta entisessä käytössä pajaa tuskin hyödynnetään. Jouko Markkanen olisi kernaasti jatkanut vielä jokusen vuoden uusien ja vanhojen mutterin-vääntäjien koulutusta. Ylempänä on tehty kuitenkin pitävät päätökset, joiden mukaan on nyt mentävä. Tilanne tuntuu hölmöltä senkin puolesta, että uusia huoltomiehiä tarvittaisiin jatkuvasti, ja jokaiselle olisi työmaata rajattomasti.

Oppilaat ovat olleet kiitettävän motivoituneita, ja pajalla on ollut tekemisen meininki. Uudemman ja vanhemman teknologian, seppäntaitojen ja muiden hyödyllisten juttujen ohella nuoria on totutettu vastuuseen. Opetuspajalle korjattaviksi tulleet koneet on annettu yhden tai kahden oppilaan omiksi projekteiksi, ja asiakkaat ovat asiointeet suoraan heidän kanssaan. Jos remontin jälkeen on esiintynyt ongelmia, ovat samat kaverit korjanneet viat. Se on ollut hyvää totuttelua oikeaan työelämään.

Myös järjen käytön merkitys-

↑ Jouko Markkanen on viimeisen 32 vuoden aikana perehdyttänyt satoja, ellei peräti tuhansia opiskelijoita traktoriteknikan saloihin ja jatkokouluttanut suuren joukon huoltomiehiä. Intoa opettamiseen löytyisi vielä, eikä oppilaistakaan olisi puutetta.

↑ Vanhaan hyvään aikaan koulutiloille voitiin hankkia uusinta tekniikkaa melko tiuhaan, mutta viime aikoina kukkaron nyörit ovat olleet tiukalla. 90-luvun lopun New Holland 8560 on ollut oppilaitoksen käytössä koko ajan. Uusimmat mallit on saatu lainaan siihen tahtiin, kun niitä on markkinoille tullut.

tä on korostettu. Kannattaa mieluummin miettiä jotain ongelmaa ehkä pitkäänkin, kuin tehdä kiireessä sutta, jonka joutuu lopulta purkamaan uudestaan.

Päälle kolmeen kymmeneen vuoteen on mahtunut monenlaista persoona, mutta kaikkien kanssa on pärjällyt. Järjestyshäiriöistä ei Joken valtakunnassa ole ollut haittaa. Kuntoon on saatu jokainen traktori. Sekin, joka tuotiin pajalle moottorinosat perunalaatikoihin pakattuina. Pienempiä palikoita jouduttiin etsimään heinäladon lattialta, jonne talon aikamiespojat olivat traktorin purkaneet.

Muutamissa koneissa oli niin yleisiä tyyppivikoja, että kun asiakas kertoi vain traktorinsa merkin ja mallin, saattoi vaivan jo arvata. Joissakin tapauksissa suurin vika istui ratin takana. Massey-Fergusonin 3000-sarja oli 80-lu-

vun lopulla vielä liian hieno laite useimmille kuljettajille. Tekniikka oli toimivaa, mutta sitä käytettiin ja huollettiin väärin. Jokaiselle traktorin hankkineelle olisi pitänyt järjestää tiivis käyttäjäkoulutus ja varmemmaksi vakuudeksi vielä tiukka loppukoe.

Nyt päättötodistuksensa saava ryhmä on näillä näkymin viimei-

nen Joken kouluttama. Itselläni oli silloin 32 vuotta sitten kunnia kuulua siihen ensimmäiseen porukkaan, tähän väliin on mahtunut toistatuhatta muuta. Hyvin ollaan kaikki Joken opeilla pärjätty. ■

Jatkuu seuraavalla sivulla ►

UUTUUS!

ZETOR MAJOR 80

”TÄSSÄ ON KONE JONKA TARVITSET!”

4-sylinterinen
4,2 litrainen Zetor moottori
12/12 vaihdetta mekaanisella suunnanvaihdolla
neliveto
hydrauliikka 50 l/min

mekaaninen moottorin ohjaus
mekaaninen vaihteisto
mekaaninen nostolaitteen ohjaus
toimii ilman ureaa

Hinta alkaen: **24185€** (alv 0%)
Uskomaton hinta!

Fordiin roimasti lisätehoa

Savon ammatti- ja aikuisopiston Suonenjoen yksikössä on aikojen saatossa piristetty useita traktoreita. Helmikuussa tehty Ford 7810:n viritys jäänee lajissaan viimeisimmäksi, mutta ei vähäisimmäksi. Yli 20 vuotta vanha traktori jatkaa uraansa lähes 2,5 kertaa tehokkaampana.

Suonenjokelaisen marjanviljelijä Jussi Huttusen 100-hevosvoimainen Ford 7810 ei saanut maansiirtovaunua yhtä reippaaseen vauhtiin kuin uudemmat ja suuremmat Valtrat. Sisäsavolaiset kylätiet ovat paikoitellen hyvin mäkisiä, joten eteneminen vaati jossain vaiheessa runsasta pykältämistä. Mansikanviljelytöihin tehot riittivät oikein hyvin.

Koska samaa 6-sylinteristä 6,6-litraista moottoria on käytetty huomattavasti tehokkaammissakin malleissa, syntyi päätös Fordin virkistämisestä. Mutis oli valmis ottamaan haasteen vastaan. Jouko Markkanen oppilaineen teki Fordin pellin alle muutoksia, joiden toimivuutta päästiin kokeilemaan helmikuun alkupuolella.

Tehot kasvoivat noin 130 prosenttia, mikä on erinomainen tulos. Traktorin omistaja tuskin odotti näin kovia lukemia. Itse asiassa voimaa on nyt enemmän kuin yhdessäkään saman aikakauden Ford-tractorissa.

Meidän Vakolaamme vastaava Nebraskan yliopiston tutkimuslaitos sai Fordin silloisen lippulaivamalli 8830:n voimanottoakselista ulos 171,04 hv, mikä on 56,86 hv vähemmän kuin Huttusen Fordista mitattu 227,9 hv.

Alkuaan turbotoman Ford 7810:n rakenteissa on varmasti reserviä jonkunlaiseen tehojen kasvattamiseen, mutta tuskin kuitenkaan 130 hevosvoiman edestä. Jos nykyiset tehot otetaan täysillä käyttöön pitemmäksi aikaa, niin joku paikka pettää. Kaikkea ei varmasti ole tarkoitukseen panna peliin missään vaiheessa – traktoriin haettiin jostakin lisähevosvoimaa jyrkimpiin makiin ja nyt ne on siihen järjestetty.

Kimmo Kotta

↑ Rivipumpun sylinterikohtaisten polttoainemäärien säätö voi joissakin traktoreissa onnistua kotikonsteillakin, mutta luotettavimmin se käy testipenkeissä.

→ Virityksen tuloksia päästiin kokeilemaan Agritekiltä lainatulla dynamometrillä. Jarrua pyöritettiin useampaan otteeseen voimanoton tuhannella kierroksella. Lahjomaton kone kertoi virityksen onnistuneen täydellisesti. Rajoittavaksi tekijäksi nousi siirtopumppu, joka ei kyennyt toimittamaan pumpulle enää riittävää polttoainemäärää, kun nupit olivat kokonaan kaakossa.

↑ Pelkällä syötön lisäämisellä saadaan ahtamattomaan moottoriin melko vähän lisätehoa, yleensä vain mustaa savua. Tässä tavoiteltiin useamman kymmenen prosentin kasvua, joten turbon asentaminen oli välttämätöntä. TW-Fordin Garrett-turbolle piti tehdä avara rosteriputkisto, joka syntyi hyvin monesta mutkasta ja putkenpätkästä.

↑ CAV-rivipumpun kapasiteettia kasvatettiin vaihtamalla alkuperäiset 9-milliset elementit 9,5-milliseksi. Kasvaneen polttoainemäärän kunnollisen sumuttumisen takia 4-reikäsuuttimet vaihtuivat 5-reikäisiin. Kuvassa alhaalta lukien männänjouset, pumppuelementit, paineventtiilit jousineen, pumpun kansi ja ylimpänä suuttimet, kaikki siistissä purkamisjärjestyksessä. Kotioloissa pumppua ei kannata hajottaa näin alkutekijöihin, jos ei ole ihan varma taidoistaan.

2.5.201

koneviesti

TILAA OMA koneviesti

SUOMEN KONEUSKOTTAVIN AMMATTILEHTI

SOITA 020 413 2277

KORJAUS- JA HUOLTOPALVELUT

KOKO SUOMI

FARMEX

Ammattilaisen kuljetussäiliöt sujuvaan työmaatankkaukseen

Kattava valikoima!

UN –hyväksytyt IBC säiliöt

Pick Up ja Lavetti –säiliöt

Turvetyömaasäiliöt

Farmarisäiliöt

Farmtools Oy 06-484 6330

www.farmtools.fi

SAABE Lamborghini MKH-KESKUS OY VARAOSAT • TARVIKKEET Minna Koponen 050 5973737 Risto Virtanen 0400 355303 Vieterikatu 4 Lahti www.mkhkeskus.fi NEW HOLLAND Palmetti CASE Traktori CLAAS VUORENMAA Zetor MCCORMICK GRENE

PÄIJÄT-HÄME

PRO-HUOLTO KY

Maatalous-, maanrakennus- ja kiinteistönhuoltokoneiden huollot ja korjaukset alueellasi.

Takalankatu 2, 15800 LAHTI, puh. 0400 207 109, (03) 730 7876

SOPIMUSHUOLTAJASI

ETELÄ-POHJANMAA

PIRKANMAA

E-P:n Kone ja Tarvike New Holland -pilirimyyjä Rullatie 4, 60510 Seinäjoki (06) 428 9000 www.konejatarvike.net

Traktoreiden ja työkoneiden huollot, sekä korjaukset.

Kyröskoskentie 190, 39310 VILJAKKALA www.pikkumattioy.fi

Massey Ferguson - New Holland - SGN - M Filter - Konekesko

KAINUU

SATAKUNTA

CASE II DOOSAN KOMATSU HUOLLAMME TRAKTORIT JA MAANSIIRTOKONEET! Konehuolto Oikarinen Oy Huolto puh. 0500 385 714 Varasat puh. 0400 647 641 040 537 4867 Takojankatu 16, Kajaani www.konehuolto-oikarinen.fi

TYÖKONEHUOLTO OY Itäkeskuksenkaari 9 28130 PORI Puh. (02) 6350 265 jouko.rantanen@fa-tyokonehuolto.fi

POHJOIS-POHJANMAA

FENDT MERKKIHUOLTO Traktorikonehuolto Liuska Ky HAAPAJÄRVI Puh. 0400-476 625 / Otto Liuska

TURKON CASE II NEW HOLLAND Jukurintie 10 B, TUPOS Puh. 040 756 7622, 040 540 9161

UUSIMAA

CASE II NEW HOLLAND Maaseututekniikka Mettinen Oy Eerolantie 65, 16200 Arjärvi 045 6719789

Valmistamme, korjaamme ja huollamme päällirakenteita raskaan kaluston tarpeisiin, sekä teemme hydraulikkatyöt ja nosturiasennukset Etelä-Suomen alueella. Ota yhteyttä!

PÄÄLLIRAKENNE JA HUOLTO-PALVELU MATTI SANDBERG TMI

Lentäjantie 1 C16, 03100 Nummela puh. 050 542 5293

Ympäristönhoitokoneiden, kiinteistönhuoltokoneiden ja maatalouskoneiden huolto-, korjaus-, myynti- ja varaosapalvelua nopeasti ja joustavasti.

ANTIN AGRIHUOLTO OY Juvankartanontie 15, 02920 Espoo Puh. 050-544 8430 www.antinagrihuolto.com

VARSINAIS-SUOMI

K-huolto Konehuolto Hannu Onnela Oy Kytömaanhaara 354, LOIMAA Puh. 050-5141 169

HUOLLOT JA KORJAUKSET: • traktorit • puimurit • maatalouskoneet • kiinteistönhuoltokoneet MASSEY FERGUSON, CLAAS, DEUTZ-FAHR MERKKIHUOLTO Konehuolto Leino Oy Rusko Puh. 0400-928 544